

NOWINY ZAMOJSKIE

Pismo tygodniowe,

poświęcone zagadnieniom politycznym, sprawom społecznym i literackim oraz życiu miejscowemu.

Nr 22 (29)

Zamość, d. 25 Grudnia 1918 r.

R. II.

MINISTERSTWO SKARBU

Urząd Pożyczek Państwowych i Skarbu Narodowego

Warszawa—Marszałkowska 154

PRZYJMUJE WPLATY NA

POLSKĄ POŻYCZKĘ PAŃSTWOWĄ

w markach, koronach i rublach

ORAZ OFIARY NA

SKARB NARODOWY!

TREŚĆ: Od Redakcji — Obrońcy ludu — Wiadomości bieżące — Kronika — Wielka Reduta.

Gloria in excelsis Deo! Chwała Panu na wysokościach! Dzięki Mu tysięczokrotne za tą jedną chwilę choćby tylko, żeśmy od tylu pokoleń doczekali wreszcie, że ta Gwiazda Betleemska zaświeci nam w niepodległej już Ojczyźnie naszej Polsce!

Chwała Panu za ten dar hojny, droższy niż złoto, wonniejszy niż myrpha, za tę wolność, do której wzdychaliśmy 145 lat i dla

której tyle ofiar, tyle wysiłków, tyle łez i krwi poniesiono!

Dziś w rękach naszych losy nasze i potomków naszych! Jeśli pójdziemy drogą gwałtów, bezrządu, anarchji, to zaleją nas wrogie fale sąsiadów, jak nas zalały półtora wieku temu, i przeciwnie w miłości dla wspólnych celów, w wzajemnem ustępstwie i w dążeniu, aby wspólnie usunąć powody waśni i nieporozumień leży siła nasza, leży zapowiedź prędkiego zablżnienia ran przez wojnę zadanych, leży pewność szczęśliwego jutra.

Takiego, a nie innego ułożenia się stosunków w niepodległej Polsce, życzy swoim czytelnikom

Redakcja.

OBROŃCY LUDU.

Tyle już wypisano i wypowiedziano słów, żeby przekonać, że ci panowie którzy dzisiaj wiodzą w Pol. Stron. Lud. nie mają nic wspólnego z ludem naszym i albo są to socjaliści, którzy umyślnie podszywają się pod miano ludowców, albo też są to ludzie, którzy na chłopskich plecach pną się w górę do władzy i pieniędzy.

Nie mamy za złe robotnikom, że łączą się w związki czy nawet partje dla dobijania się o swoje prawa i polepszenie warunków egzystencji; ale niech mają te śmiałość i powiedzą otwarcie, chcemy tego czy tamtego, a nasze interesa stoją w sprzeczności z tem czy owem; ale poco to chowanie się wilków pod owczą skórę? Czy na takiej robocie chłop nie pozna się wreszcie. Czyż wy naprawdę naszego polskiego włościanina macie za tak ciemnego, że myślicie go prowadzić na pasku dla swoich osobistych czy partyjnych interesów?

Odpowiedź na to dało zebranie w Zamościu, jakie się odbyło w niedzielę 15 b. m. kiedy setki oburzonych włościan wychodziło z sali Magistratu, bo im nie wolno było przysłuchiwać się, co o nich radzą „opiekunowie”. A jacy to opiekunowie, zapyta kto.

Naprzykład w ostatniej Gazecie Zamojskiej pisze Jan Gałek, że on jest chłop, tylko nie dodaje z której gminy i wsi, to byśmy sprawdzili, jaki on jest chłop; bo nam dobrze wiadomo, że to jest z Zamojskiego profesor gimnazjum, mieszka we Lwowie i chce żeby go zamojscy chłopci wybrali na posła, bo będzie miał lepsze uposażenie.

Takich opiekunów mamy w Zamościu więcej: jeden pan adwokat co tak ładnie w Sejmiku bronił pokrzywdzonych szynkarzy i drugi pan adwokat właściciel kilku kamienic, panowie socjaliści z komisariatu ludowego, co po kilka tysięcy koron mają pensji, to wszystko opiekunowie ludu.

Ci panowie w niedzielę ułożyli listę posłów, na którą chcą żeby obalamucony chłop głosował i wmawiają, że to jest lista ludowa. Dobrze, ale zapytam się, dlaczego w tej liście z Zamojskiego powiatu postawiono naprzód p. Rataja nie chłopą, a chłopą Pomarańskiego postanowiono na 6-em miejscu?

Dlaczego z Krasnystawskiego na pierwszym miejscu postawiono pana medyka Wrone, a chłopą Palonkę Józefa na 7-em miejscu? Dlaczego pana jakiegoś z Warszawy postawiono na 5-em miejscu, a tego niby

mentów. Czem mniejsza będzie, tem idealniej można ją urządzić.

Zaraziewicz—Urządzić? ja ją urządzę! dziś jadę pó wsiach i poruszę moich chłopców, żeby zaczęli rznąć obszarników. Folwarki podzieli się pomiędzy obywateli włościan, lasy będą wspólną własnością wsi...

Oracz—Brawo, niech żyje Republika ludowa!

D'Emetyk—Przepraszam, w imieniu sekcji frakcji p. p. pr. nie mogę się zgodzić na tytuł ten, który obraża uczucia członków mojej partji. Mogłby ktoś pomyśleć, że poza ludem niema nikogo, to jak nas.

Dubois—Więc jest proponujecie? może dojdziemy do jakiej zgody?

D'Emetyk—Sekcja frakcji p. p. pr. nie uznaje przewagi jednej płci nad drugą, proponuję więc nazwę bezpłciową, naprzykład: Republikum robotnicze.

Robociarz Winocki—Towarzysze! Precz z płciowymi republikami! Niech żyje republikum sekcji frakcji p. p. pr.! Precz z burzujami!

branego w opiekę fernala Margola Jana postawiono aż na 10-em miejscu?

Oto dlatego, że liczą ci panowie opiekunowie na chłopską nieświadomość; liczą na to, że chłop nie wie, iż przy głosowaniu tylko ci będą wybrani, którzy są zapisani na początku listy; bo list będzie kilka, albo i więcej i z każdej listy proporcjonalnie do głosów będą wzięte pierwsze nazwiska tylko i w ten sposób chłopskimi głosami chcą sobie robić karierę.

Ale chłopci na plewy nie powinni się dać brać, kiedy nawet wróbla nimi trudno okpić. Powinni ułożyć swoją chłopską bezpartyjną listę z nazwiskami ludzi, których znają dobrze nie od paru tygodni, pod tą listą złożyć przynajmniej 50 podpisów i do 8 Stycznia przedstawić komisji wyborczej.

Podpisywać mogą nie tylko mężczyźni, lecz i kobiety od 21 lat życia.

Wybory do Sejmu.

Reklamacje list wyborczych przysługują od 31 b. m. do 5 Stycznia termin składania list kandydatów na posłów przedłużono o 10 dni, to jest do 9 Stycznia. Wybory 26 Stycznia.

Zczerniawski—Proponuję wybrać komisję, która to rozpatrzy.

Dubois—A kto wejdzie do komisji? Głosujmy! D'Emetyk—Głosowanie musi być sześcioprzymiotnikowe inaczej ja zakładam protest.

Obywatelka Halina—(do towarzyszek) Jaki on śliczny!

Z jakim namaszczeniem wygłasza swe słowa!

Zdaje się sama ipekakuana płynie z ust jego!

Obywatelka Sońka—Niech żyją p. p. pr.

Kupiec Forburg—A czy kamienice też będą wywłaszczone?

Dubois—Odbieram panu głos, bo to nie leży na porządku obrad.

Prof. Antkiewicz—Nie zdecydowaliśmy dotąd, kto ma być starostą departamentu?

Zczerniawski—Proponuję obywatela Dubois!

Statyści—Niech żyje starosta Dubois!

Dubois (klaniając się) Dziękuję obywatela za wybór i postaram się godnie odpowiedzieć zaufaniu. Tak niech mi dopomoże Ten. (pokazując palcem w górę). A teraz zastanówmy się nad oznaką

Stronnictwo Ludowe wystawiło następującą listę:

- 1) Gałka Antoni pow. Biłgorajski
- 2) Dzikowski Błażej „ Janowski
- 3) Wrona Stanisław „ Krasnystawski
- 4) Rataj Maciej „ Zamojski
- 5) wolna do dyspozycji naczel. zarządu P. S. L.
- 6) Pomarański Stanisław pow. Zamojski
- 7) Palonka Piotr pow. Krasnystawski
- 8) Wojtaszek Kazimierz „ Janowski
- 9) Gruca Michał „ Biłgorajski
- 10) Margol Jan „ Zamojski

Komitet wyborczy tego stronnictwa stanowią: Eustachiewicz Kaz. i Dziaduch Jan z Biłgorajskiego Dr. Pajdowski i Kwiatkowski z Janowskiego, Rams i Barwicki z Krasnystawskiego, Antoniewicz i Bakuniak z Zamojskiego.

Gazeta Zamojska odkupiona została od p. Zubowicza i przeszła na żołąd Komit. Wybor. Str. Ludowego pod kierunkiem M. Rataja.

Kolo v. Klub Republikański zawiązało się w Zamościu pod zarządem pp. Mikułowskiego, Madler, Grabkowskiego, Pruski, Peca. Grawituje ono w stronę świeżo wagi midnowego Bloku narodowego, posilkując się powstałym od kilkunastu dni „Kurierem Zamojskim”. Lista poselska nie jest jeszcze ustalona. Słyszymy o nazwiskach Ks. Golińskiego, Ks. Dąbrowskiego, Jana Sajkiewicza, Mikułowskiego, Wyszyńskiego, Żaka, Dygody, Ramsa Najdy, Madlerowej i t. d. ale ścisła prawda zarządy stronnictw trzymają dla siebie.

naszego republikum.

Winocki—Precz z białą gęsią!

Ojbaba-Zubielko—Obywatele i towarzysze! Ja wam radzę orla nie wyrzucać, bo będą się do nas przyczepiać indyccy—ale ponieważ stanowimy rząd lewicowy należy łeb orla wykreścić w lewą stronę i zamiast Korony Królewskiej włożyć mu czapkę robotniczą.

Zczerniawski. Obywatele! nie rozpoczynajcie rządów od niesprawiedliwości nad mniejszościami narodowymi—Wszak mamy u siebie 10% żydów, niech więc i w herbie republikum żydzi też coś mają swego! Proponuję zamiast czapki jarmułkę..

D'Emetyk—Ja na te poprawki ostatecznie zgadzam się, ale nie mogę pozwolić, aby u orla był taki ogon, który zdradza wyraźnie jego płęć. Należy mu go obciąć przy skórze.

Statyści—Kurtyzować! My nie mamy ogonów!

Winocki—Precz z ogonem! Precz z koroną!

Dubois—Obywatele, towarzysze, spokoju! nie skończymy obrad! (d. c. n.)

Z CYKLU SATYR.

Wielka Reduta.

(Rzecz dzieje się bardzo daleko).

Mecenas Ojbaba-Zubielko—Raz w oko!

Hrabia Dubois. Macie rację, obywatelu mecenasie, musimy utworzyć koło, któreby ujęło w swe ręce władzę w departamencie.

Baron D'Emetyk—Jako przedstawiciel sekcji frakcji p. p. pr. oświadczam, że dwie trzecie miejsc w zarządzie musi być nam oddane.

Wojciech Oracz. To się da skutecznie przez głosowanie, o ile...

Kamienicznik Zczerniawski—Przepraszam, proszę o głos w kwestji formalnej! Nie możemy wybierać zarządu nie zdecydowawszy wpierw formy rządu.

Dubois—Słusznie, obywatelu, tylko zechciejcie wytłomaczyć na jaki obszar sięgać ma nasz ustrój?

Ojbaba-Zubielko—Ja proponuję utworzyć republikę departamentową na wzór takiej, jaką ogłoszono w Gabinet, a potem federację departa-

Kronika.

—Gminy Mokre i Wysokie dobrowolnie uchwałyły pobór rekruta. Przegląd już się odbył, dając 250 ludzi. Znamienny to fakt dla władz rządowych.

—Sklepy udziałowe powstają w powiecie jak grzyby. Obecnie już mamy około 70, a każdy tydzień zwiększa tą liczbę. Jak wiadomo wszystkie stowarzyszenia spożywcze łączą się w jeden związek z trzema hurtowniami w Zamościu, Zwierzyńcu i Klemensowie i ujmują w swe ręce rozdział towarów wydawanych na kartki, a więc cukier, naftę, sól, mąkę i t. p.

—4 pisma jak na Zamość nieco za wiele, ale fakt, że są. Ostatnio przybył „Kurjer Zamojski”. Jest to zdaje się krótkotrwały motyl czerpiący soki z agitacji wyborczej. To samo da się powiedzieć o „Gazecie Zamojskiej”. — „Kronika Zamojska” wobec wysychania źródeł zapomogowych i zmian redakcyjnych także zwolniła w tempie.

—Ludność Zamościa w powiększonych granicach wynosi 19019, w tem Śródmieście 5815, Nowa Osada 5937, Majdan z Lubel. przedm. 1275, Janowice Duże 1389, Janowice Małe 1339, Podtopole, Wólka Infulacka i Kalinowice rządowe 3264.

—Kuchnie tanie z noclegowym domem będą wkrótce uruchomione przez Magistrat po opracowaniu kosztorysów. Biedna ludność gorąco tego oczekuje

—Jadłodajnię dla urzędników otwarto 14 b. m. w byłym zamku przy napływie całej nieomal inteligencji z miasta. Poświęcenia dokonał ks. Dąbrowski. Wspólna biesiada, szereg toastów, składka około tysiąca koron na Lwowian i miły nastrój oto garść wspomnień z tej uroczystości.

—Nowo zaprowadzona taryfa pocztowa nie przez wszystkich jeszcze została zrozumiana, a wynosi ona:

Listy zwykle 45 hal., karty pocztowe 25 hal. (z odpowiedzią 55 hal.), druki do 50 gramów 20 hal., gazety 10 hal. próbki towarowe do 250 gramów 45 hal., za rekomendowanie dopłata 45 hal. paczki do 5 klg. 3 kor. 50 hal. przekazy do 10 kor. 70 hal., do 100 kor. 1.25, za każde następne 100 kor. po 35 hal. wysyłać wolno na jeden przekaz 1000 kor. lub 600 marek. Depesze od wyrazu po 35 hal. przyczem najmniej wysyłać można 10 wyrazów i t. d.

—Ogłoszona została tymczasowa ordynacja wyborcza do rad miejskich dla tych miast, które przez koeptację nie powiększyły swego składu. Podług tego rozporządzenia Zamość wybierałby 24 radnych, gdy według rozporządzenia ministra z d. 30 listopada radę składającą się już z 32 osób polecono powiększyć do 48 osób! — Logiki w tem mało, ale w zarządzaniu jednocześnie wyborów do Sejmu i Rad miejskich też nie wiele!

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Zamościa ogłasza że zostają wznowione **jarmarki** na Nowej Osadzie i odbywać się będą w czwartki po 7 lutego, po 9 marca, po Wniebowstąpieniu pańskim, po 12 lipca, po 21 września i po 8 listopada.

Z ŻAŁOBNEJ KARTY.

Ś. p. Marja Zubrzycka l. 26, żona kupea.
Ś. p. Karol Tomasz Ostrowski l. 67, adwokat.
Ś. p. Aleksander Loba l. 26 b. ofic. Muśnickiego.

OFIARY na „Gwiazdkę” dla żołnierza polskiego. Krystynowstwo Freyberg zamiast wieńca na grób ś. p. Marji z Matejów Zubrzyckiej 100 koron.

Józefostwo Lesiewscy zamiast powinszowań Noworocznych kor. 10.

Prenumerata „Nowin Zamojskich” wynosi
20 K. rocznie, 10 K. półrocznie.

CENY OGŁOSZEŃ: cała kolumna 80 koron
Drobne ogłoszenia 20 halerzy za wyraz

Adres redakcji i administracji: **Zamość.**

Redaktor i wydawca **Józef Lesiewski.**

Druk. i fabr. stempli, Szmajszer Zamość.